RAPPORT

Nee, tenzij-toets en compensatieplan NNB/NN N284

In het kader van de herontwikkeling N284

Klant:	Provincie Noord-Brabant
Referentie:	BI5222-RHD-RO-XX-RP-Z-5401
Status:	Definitief/1
Datum:	9 juli 2026

Haskoning
Enhancing Society Together

HASKONING NEDERLAND B.V.

Jonkerbosplein 52
6534 AB Nijmegen
Netherlands
Water & Maritime
Trade register number: 56515154

Telefoon: +31 88 348 70 00
E-mail: info@haskoning.com
Website: haskoning.com

Titel document:	Nee, tenzij-toets en compensatieplan NNB/NN N284
Ondertitel:	In het kader van de herontwikkeling N284
Referentie:	BI5222-RHD-RO-XX-RP-Z-5401
Uw kenmerk	-
Status:	Definitief/0001
Datum:	9 juli 2026
Projectnaam:	N284
Projectnummer:	BI5222
Auteur(s):	Timon de Wolf
Opgesteld door:	Timon de Wolf
Gecontroleerd door:	LW
Datum:	9 juli 2026
Goedgekeurd door:	CvD
Datum:	9 juli 2026
Classificatie:	Projectgerelateerd

Behoudens andersluidende afspraken met de Opdrachtgever, mag niets uit dit document worden verveelvoudigd of openbaar gemaakt of worden gebruikt voor een ander doel dan waarvoor het document is vervaardigd. Haskoning Nederland B.V. aanvaardt geen enkele verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid voor dit document, anders dan jegens de Opdrachtgever.

Let op: dit document bevat mogelijk persoonsgegevens van medewerkers van Haskoning Nederland B.V. Voordat publicatie plaatsvindt (of anderszins openbaarmaking), dient dit document te worden geanonimiseerd of dient toestemming te worden verkregen om dit document met persoonsgegevens te publiceren. Dit hoeft niet als wet- of regelgeving anonimiseren niet toestaat. Dit document kan zijn opgesteld met behulp van kunstmatige intelligentie (AI); alle door AI gegenereerde inhoud is beoordeeld en gevalideerd door onze experts.

Inhoud

1 Aanleiding 1
1.1 Doelstelling en scope onderzoek 1
1.2 Leeswijzer 1

2 Juridisch kader 2
2.1 Natuurnetwerk Brabant 2
2.2 Groenblauwe waarden 3

3 Plangebied en voorgenomen ingreep 4

4 Nee, tenzij-toetsing 7
4.1 Belangen en alternatieven 7
4.1.1 Belang 7
4.1.2 Alternatief 7
4.2 Effectbepaling 7
4.2.1 Ligging ten opzichte van Natuurnetwerk Brabant 7
4.2.2 Wezenlijke kenmerken en waarden 8
4.2.3 Effectbeoordeling 9
4.3 Compensatieopgave 11

5 Conclusie 14

1 Aanleiding

De provincie Noord-Brabant is voornemens een reconstructie uit te voeren aan de provinciale weg N284 vanaf de rotonde N284/N269 bij Reusel tot aan de aansluitende weg over het Kempisch Bedrijvenpark (KBP) bij Hapert. De reconstructie van de weg moet zorgen voor een betere bereikbaarheid van de aanliggende kernen, betere verkeersveiligheid, verbetering van het openbaar vervoer en leefbaarheid. In 2022 is het voorkeursalternatief 2022 (VKA2022) vastgesteld door de stuurgroep N284, bestaande uit de gemeente Reusel-De Mierden, Bladel en de provincie Noord-Brabant. Het VKA 2022 is een pakket aan maatregelen waarmee de projectdoelen gehaald kunnen worden. Deze maatregelen betreffen voornamelijk herinrichting van de kruispunten en een nieuw fietspad (F67) langs de N284. Daarbij wordt een nieuwe aansluiting, aansluiting De Sleutel, gerealiseerd ten behoeve van de bereikbaarheid van de bedrijventerreinen. Daarnaast zal ter hoogte van de kruising N284/Europalaan ook een tunnel worden aangelegd. De ontwikkelingen aan de weg raken hierbij het Natuurnetwerk Brabant. Het gaat hierbij om de beheertypen N05.04 Dynamisch moeras, N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland, N14.01 Rivier- en beekbegeleidend bos, N15.02 Dennen-, eiken- en beukenbos, N16.03 Droog bos met productie en N16.04 Vochtig bos met productie.

1.1 Doelstelling en scope onderzoek

Dit rapport licht de voorgenomen ontwikkeling toe en toetst of deze leidt tot het aantasten van de wezenlijke kenmerken en waarden van het Natuurnetwerk Brabant, zoals vastgelegd in de Omgevingsverordening van de provincie Noord-Brabant. Uit dit onderzoek volgt of er in het kader van de omgevingsverordening aanvullende maatregelen of een compensatieplan noodzakelijk zijn. De aanvullende maatregelen en het compensatieplan zijn in deze rapportage nader toegelicht.

1.2 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 is het juridisch kader weergegeven waarin de beschermde natuurwaarden in de Provinciale omgevingsverordening van Noord-Brabant beschreven worden. Hoofdstuk 3 geeft een algemene beschrijving van het plangebied en beschrijft de voorgenomen ontwikkelingen. In hoofdstuk 4 zijn de ligging ten opzichte van het Natuurnetwerk Nederland en de mogelijke effecten beschreven. De conclusie is beschreven in hoofdstuk 5.

2 Juridisch kader

2.1 Natuurnetwerk Brabant

De natuurgebieden in de provincie Noord-Brabant vormen tezamen het Natuurnetwerk Brabant (hierna: NNB) en het beleidskader hiervoor is vastgelegd in de Omgevingsverordening van de provincie Noord-Brabant (versie januari 2025). Het ruimtelijk beleid voor het NNB is gericht op het behoud, herstel en de ontwikkeling van de kwaliteit van een gebied en het effectief functioneren van de ecologische verbindingszones. De bescherming van deze waarden vindt plaats conform de Provinciale Omgevingsverordeningen door toepassing van een specifiek afwegingskader: het “nee, tenzij”-regime.

Voor zover een omgevingsplan van toepassing is op locaties in het NNB, wordt een nieuwe activiteit of ontwikkeling alleen toegelaten als deze strekt tot het behoud, herstel of de duurzame ontwikkeling van de ecologische waarden en kenmerken. Naast de ecologische waarden en kenmerken dient daarbij ook rekening gehouden te worden met rust, stilte en cultuurhistorische waarden en kenmerken. Ecologische kenmerken en waarden zijn vastgelegd in natuurbeheertypenkaarten en ambitiekaarten. De bescherming van deze waarden vindt plaats conform de Provinciale Omgevingsverordeningen door toepassing van een specifiek afwegingskader: het “nee, tenzij”-regime. Nieuwe plannen en/of projecten zijn niet toegestaan als deze een significant negatief effect hebben op hierboven beschreven waarden, tenzij daarmee een groot openbaar belang gediend is en er geen reële alternatieven voorhanden zijn. In dat geval moet de schade zoveel mogelijk beperkt worden door het treffen van mitigerende maatregelen en moet de resterende schade worden gecompenseerd. Hiervoor is goedkeuring (of een verklaring van geen bezwaar) van Gedeputeerde Staten (bevoegd gezag voor Natuurnetwerk Brabant) vereist. Voor de Provincie Noord-Brabant geldt tevens dat toetsing ten aanzien van externe werking op Natuurnetwerk Brabant benodigd is.

Om de ontwikkeling uit te mogen voeren is een nee, tenzij-toets noodzakelijk. In de omgevingsverordening staat waaraan een ontwikkeling moet voldoen om met een nee, tenzij-toets doorgang te vinden:

a) er sprake is van een groot openbaar belang;
b) uit onderzoek blijkt dat voor de ontwikkeling geen alternatieve locatie voorhanden is buiten het Natuurnetwerk Brabant;
c) uit onderzoek blijkt dat geen andere oplossingen voorhanden zijn die de aantasting van het Natuurnetwerk Brabant voorkomen;
d) de negatieve effecten waar mogelijk worden beperkt;
e) bij het verlies van ecologische waarden en kenmerken wordt voldaan aan artikel 5.37 Compensatie; en
f) de uitvoering en monitoring zijn verzekerd.

Bij het onderzoek naar alternatieve locaties worden de volgende uitgangspunten gehanteerd:

a) er wordt gekeken naar alternatieve locaties binnen de gemeente en in omliggende gemeenten;
b) er is sprake van een alternatieve locatie als die overwegend dezelfde functie kan vervullen;
c) alleen tijdverlies of meerkosten zijn geen reden om een alternatief af te wijzen.

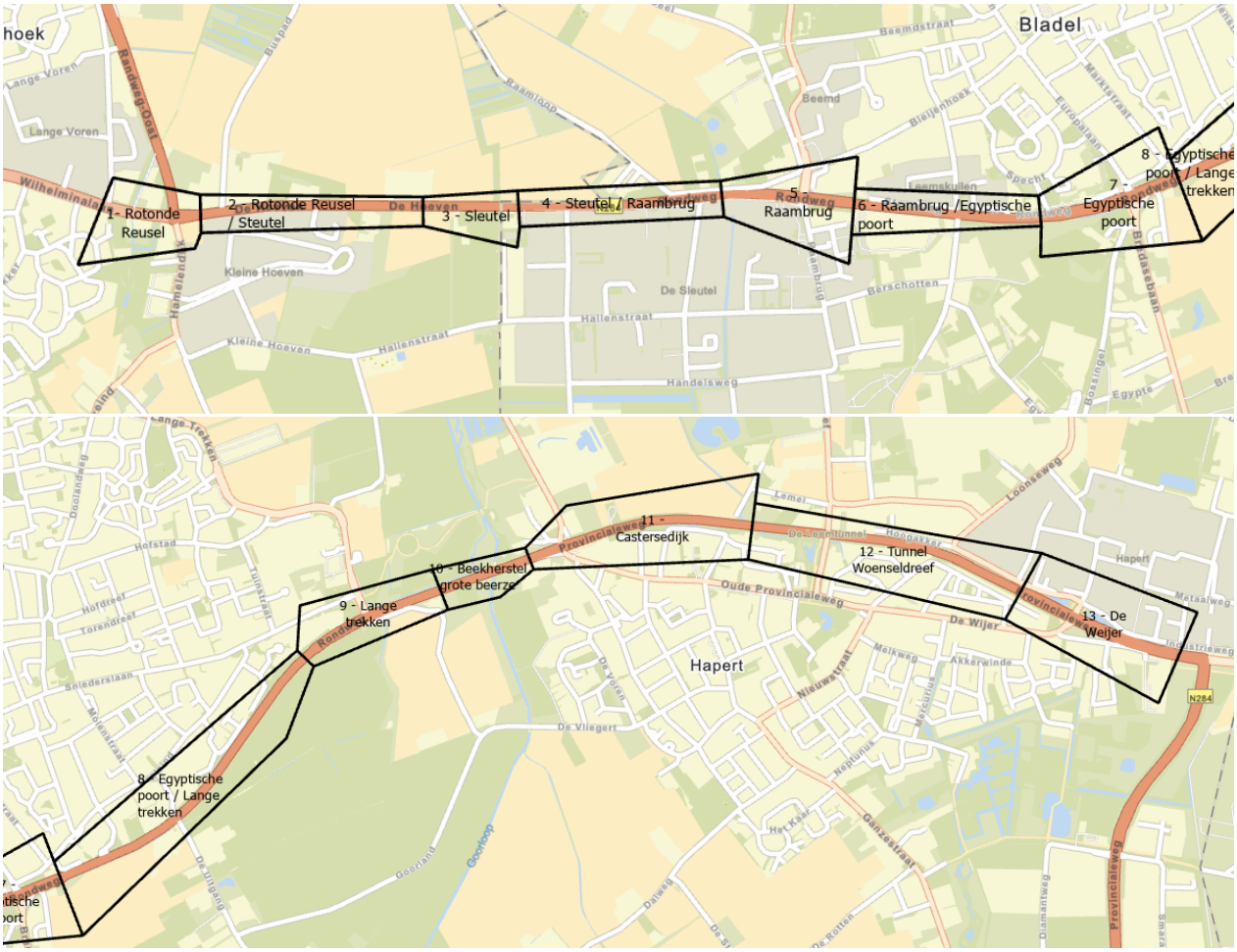
2.2 Groenblauwe waarden

De Provincie Noord-Brabant streeft naar een samenhangende aanpak van natuur, landschap en water die de omgevingskwaliteit en recreatiemogelijkheden versterkt en waardoor de gevolgen van klimaatverandering voor de natuur en het watersysteem beter kunnen worden opgevangen. Om de robuustheid van het systeem te bevorderen, zijn er gebieden opgenomen als verbinding tussen het Natuurnetwerk Brabant en het landelijk gebied: de Groenblauwe waarden. De locatie Groenblauwe waarden ligt binnen landelijk gebied op gebieden met belangrijke nevenfuncties voor natuur en water. Ook groene gebieden in en nabij de stedelijke omgeving zijn soms opgenomen binnen Groenblauwe waarden. Een nieuwe activiteit of ontwikkeling binnen de Groenblauwe waarden wordt toegelaten wanneer deze strekt tot het behoud, herstel of de duurzame ontwikkeling van het bodem- en watersysteem en de daarmee samenhangende ecologische waarden en kenmerken, biodiversiteit en landschappelijke waarden en kenmerken.

Er vindt geen verandering in het huidige gebruik plaats. De werkzaamheden zullen geen verkeersaantrekkende werking hebben. De voorziene werkzaamheden zorgen daarom niet voor een verandering in de Groenblauwe waarden van het gebied. De tijdelijke effecten van de aanleg op ecologische waarden van het plangebied zijn onderbouwd via de beschermde soorten en het NNB. Hiervoor worden maatregelen getroffen en daarmee worden de waarden van de Groenblauwe waarden ook versterkt. Hierdoor is er geen verdere beoordeling op de Groenblauwe waarden noodzakelijk.

3 Plangebied en voorgenomen ingreep

Het plangebied betreft de provinciale weg N284, vanaf de rotonde N284/N269 bij Reusel tot aan de aansluitende weg over het Kempisch Bedrijvenpark (KBP) bij Hapert, en de directe omgeving daarvan. De weg ligt ten zuiden van de kern van Bladel en ten noorden van de kern Hapert. De provincie is voornemens de N284 te reconstrueren om de doorstroming en de verkeersveiligheid te verbeteren. Dit omvat het vergroten van de kruisingen, het aanbrengen van fietspaden en een tunnel, het toevoegen van een nieuwe aansluiting, het nemen van geluidsmaatregelen en het aanbrengen van een geleiderail. Het plangebied is onder te verdelen in 13 trajecten. Hieronder is per traject globaal aangegeven wat de werkzaamheden gaan zijn. Zie de OBJ voor een uitgebreidere beschrijving van de deeltrajecten. Binnen het plangebied zijn de werkzaamheden bekeken en op traject 3 en 10 doorkruist het plangebied het NNB.

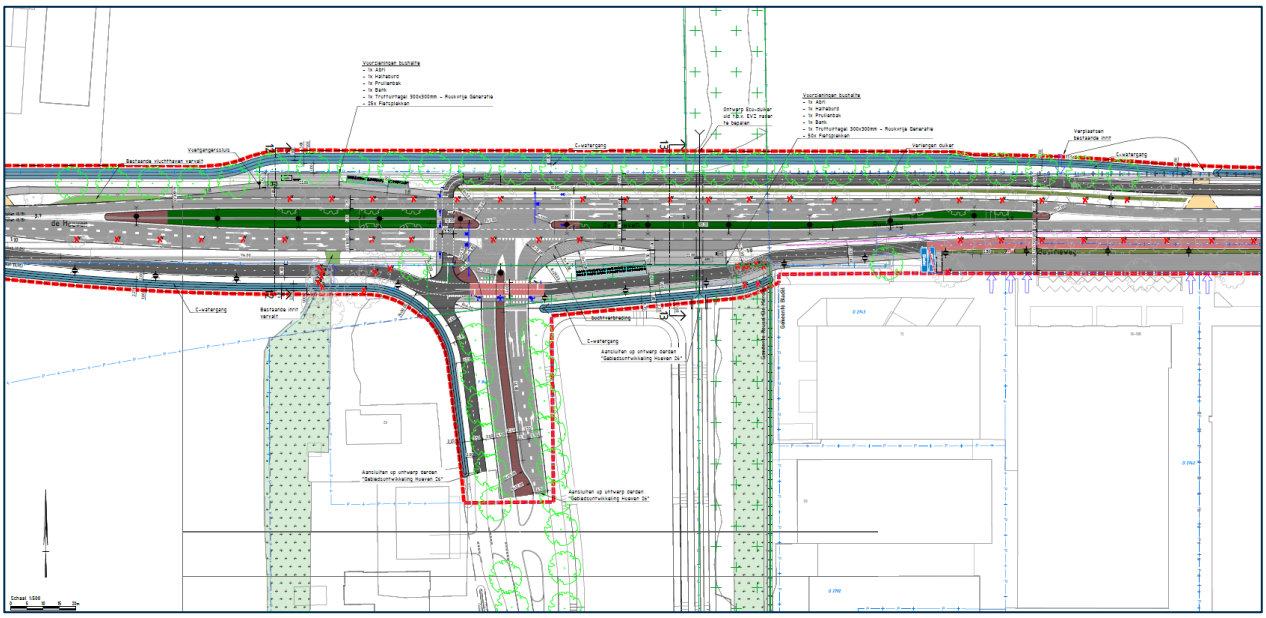
Figuur 3-1 Trajecten N284

Traject 3: Kruispunt N284 - De Sleutel (nieuwe aansluiting)
Het traject omvat de provinciale weg N284, waar een maximumsnelheid van 80 km/u geldt. Aan beide zijden van de N284 staan lantaarnpalen en ligt een verhard fietspad.

Tussen de N284 en de fietspaden aan zowel de noord- als zuidzijde ligt een berm met eikenbomen. De begroeiing in deze bermen bestaat voornamelijk uit gras. Ten zuiden van het traject bevindt zich een woonhuis met een stal.

Voorgenomen ingreep

Binnen traject 3 wordt een nieuw kruispunt met meerdere opstelstroken gerealiseerd. Dit kruispunt zal de N284 verbinden met het bedrijventerrein ten zuidoosten van het traject. De bestaande fietspaden worden mogelijk verplaatst of aangepast. Daarnaast zullen enkele bomen worden gekapt en nieuwe bomen worden aangeplant. Aanpassingen vinden plaats binnen de ruimte van het NNB welke ook is aangewezen als een ecologische verbindingszone.

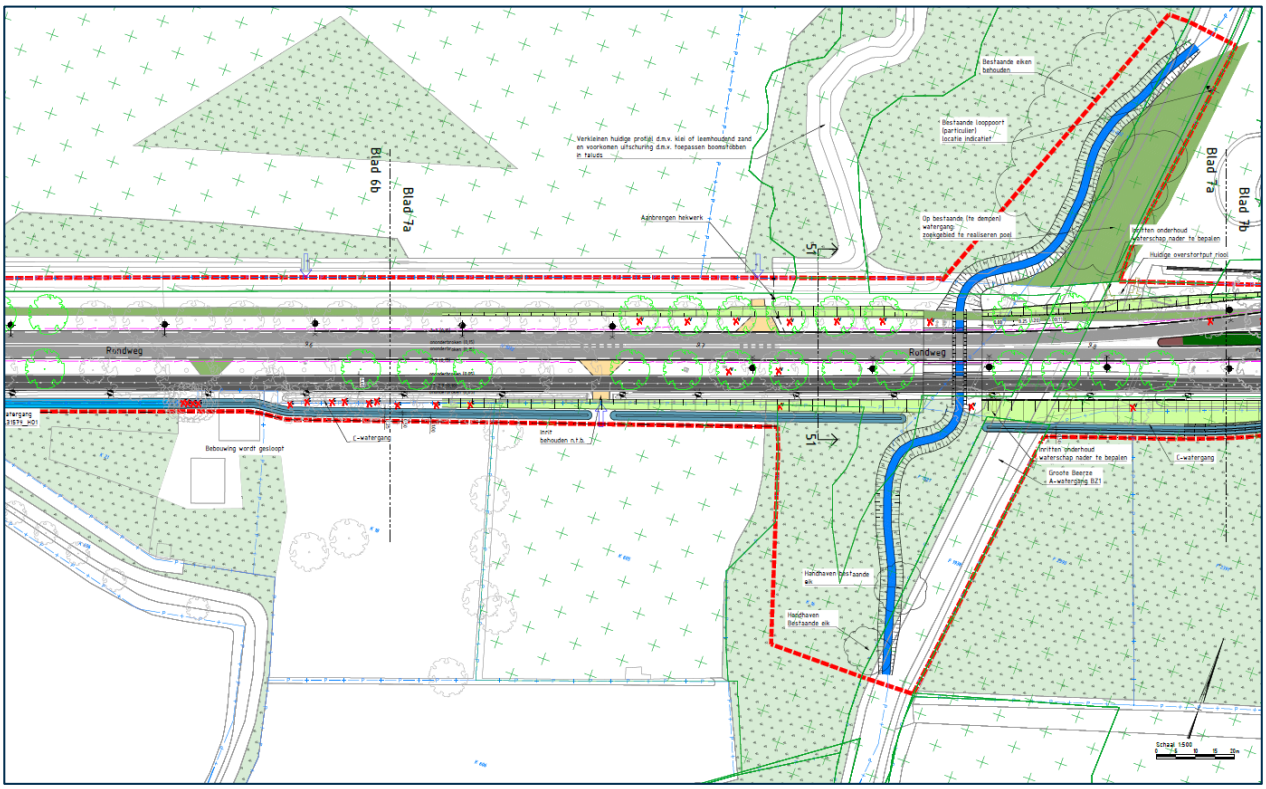

Figuur 3-2: Voorlopig ontwerp deeltraject 3 met NNB (groene plusjes)

Traject 10: N284 tussen Langetrekken - Castersedijk
Dit traject betreft het gedeelte van de N284 tussen het kruispunt van traject 9 in het westen en het kruispunt van traject 11 in het oosten. De weg is voorzien van straatverlichting door lantaarnpalen.

Ten zuiden van de weg bevinden zich enkele woningen. De omgeving van traject 10 bestaat verder voornamelijk uit bosschages en akkers. Aan zowel de noord- als zuidzijde van de weg liggen fietspaden, gescheiden van de rijbaan door bermen. In deze bermen staan meerdere bomen, voornamelijk eiken, en verder lage begroeiing.
Naast de fietspaden liggen sloten, die tijdens het veldbezoek droog stonden. Langs de zuidelijke sloot bevindt zich een amfibieënscherm, dat door kieren, gaten en overwoekering door planten zijn functie grotendeels heeft verloren. Daarnaast loopt de beek Grote Beerze onder de N284 door. Op de volgende pagina is een impressie van traject 10 weergegeven.

Voorgenomen ingreep
Het voornemen voor traject 10 omvat aanpassingen aan de weg en het aanleggen van een tweerichtingenfietspad aan de zuidzijde van de N284. Het enkele fietspad aan de noordzijde van de N284 vervalt. Voor de uitvoering van het plan zal het meest westelijk gelegen huis (Rondweg 2) worden gesloopt. Daarnaast zullen diverse bomen worden gekapt en nieuwe bomen worden aangeplant.

Figuur 3-3: Voorlopig ontwerp deeltraject 10 met NNB (groene plusjes)

4 Nee, tenzij-toetsing

Een ontwikkeling binnen het Natuur Netwerk Brabant is mogelijk in het geval dat:

a. er sprake is van een groot openbaar belang;
b. uit onderzoek blijkt dat voor de ontwikkeling geen alternatieve locatie voorhanden is buiten het Natuur Netwerk Brabant;
c. uit onderzoek blijkt dat geen andere oplossingen voorhanden zijn die de aantasting van het Natuurnetwerk Brabant voorkomen;
d. de negatieve effecten waar mogelijk worden beperkt;
e. bij het verlies van ecologische waarden en kenmerken wordt voldaan aan artikel 5.37 Compensatie en
f. de uitvoering en monitoring zijn verzekerd.

Het project heeft een beperkte impact op het NNB. Het wordt veelal uitgevoerd binnen het huidig wegvak.

4.1 Belangen en alternatieven

4.1.1 Belang

De provincie Noord-Brabant, gemeente Reusel-De Mierden en gemeente Bladel hebben het doel: de knelpunten van de N284 aan te pakken en de weg te verbeteren. Dit is van belang voor:

- Verbeteren van de doorstroming van de N284;
- Verbetering van de verkeersveiligheid en de weginrichting;
- Verbeteren kwaliteit fietsstructuur;
- Verbeteren oversteekbaarheid van de N284 voor het fietsverkeer;
- Verbeteren kwaliteit openbaar vervoer;
- Wegnemen vertragingen en onveiligheid door landbouwverkeer;
- Verbeteren toegankelijkheid functies en bedrijventerreinen;
- Versterken kwaliteit cultuurlandschap, landschappelijke inpassing.

4.1.2 Alternatief

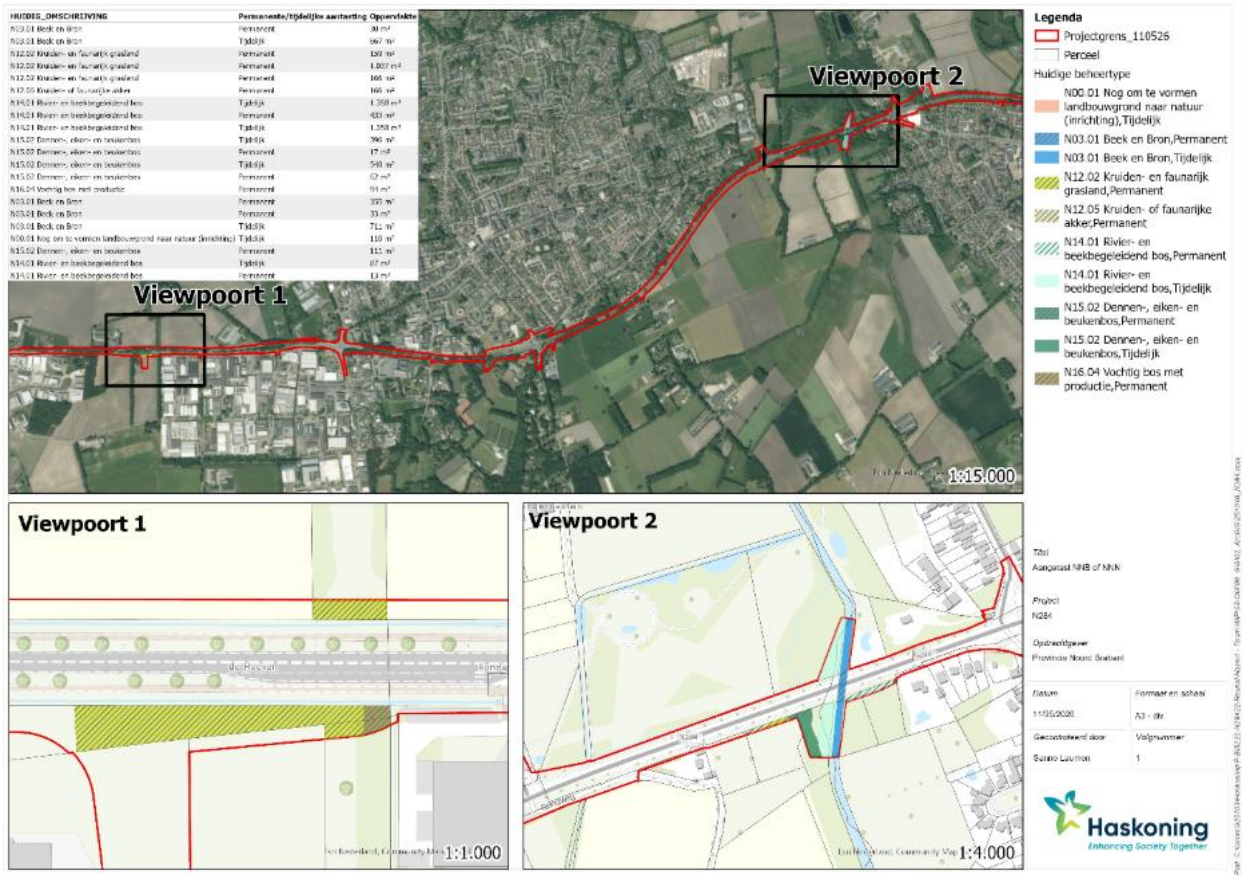
In het voorjaar van 2020 is het Voorkeursalternatief (VKA) Schetsontwerp voor de N284 tussen Reusel en de A67 vastgesteld door de Stuurgroep N284 en daarna ook door de gemeenteraden van Reusel-De Mierden, Bladel en Gedeputeerde Staten van de Provincie Noord-Brabant. Met dit VKA werden de uitgangspunten en doelstellingen verankerd voor de aanpak van de N284. De keuze werd gemaakt om op het bestaande tracé verschillende maatregelen te nemen om de doorstroming, verkeersveiligheid, leefbaarheid/omgevingskwaliteit, bereikbaarheid en technische staat te vergroten/verbeteren. Uit dit schetsontwerp is het huidige ontwerp gekomen. Er zijn daarom geen alternatieve locaties en geen andere oplossingen die de aantasting van het NNB kunnen voorkomen.

4.2 Effectbepaling

4.2.1 Ligging ten opzichte van Natuurnetwerk Brabant

Het plangebied is voor een gedeelte gelegen in het NNB en grenst hier op enkele plaatsen ook aan. In Figuur 4-1 staat aangegeven waar het projectgebied het NNB raakt. Viewpoort 1 zoomt in op deeltraject 3 en betreft de nieuwe aansluiting naar De Sleutel. Hier worden N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland en een klein deel N16.04 Vochtig bos met productie permanent aangetast.

Bij viewpoort 2 betreft het veelal de nieuwe beekloop. Het aanwezige NNB kan hier veelal op dezelfde locatie weer terugkomen. Het gaat hierbij om de beheertypen N05.04 Dynamisch moeras, N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland, N14.01 Rivier- en beekbegeleidend bos, N15.02 Dennen-, eiken- en beukenbos, N16.03 Droog bos met productie en N16.04 Vochtig bos met productie.

Figuur 4-1: Ruimtebeslag NNB van het project N284. Viewpoort 1 betreft deeltraject 3 en viewpoort 2 betreft deeltraject 10

Omdat het precieze ruimtebeslag tijdens de uitvoeringswerkzaamheden nog niet duidelijk is, is uitgegaan van de huidige projectgrens als ruimtebeslag en werkruimte. Grondaankoop is nodig maar de herinrichting zal veelal binnen het huidige wegoppervlak worden gerealiseerd.
Bij het voorbereiden van de uitvoering wordt duidelijk of er meer NNB wordt aangetast. Dan gaat het om een tijdelijke aantasting. Eventuele maatregelen tijdens de uitvoering en herstel van het NNB na uitvoering dienen in overleg tussen uitvoerende partij en ecoloog bekeken te worden. Indien nodig kan het toegewezen compensatieperceel gebruikt worden voor compensatie van de tijdelijke aantasting, mits deze compensatie niet past/onvoldoende is ter plekke van de tijdelijke aantasting.

4.2.2 Wezenlijke kenmerken en waarden

De wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN zijn gelegen in aanwezige en potentiële waarden, gebaseerd op de doelen voor natuur, landschap en doelsoorten die zijn opgenomen in de natuurgebiedsplannen van de Provincie Noord-Brabant. Het plangebied valt onder Natuurgebiedsplan ‘Beerze-Reusel’. Voor dit gebied geldt behoud, herstel en versterking van leefgebied voor soorten als brede orchis, grutto, watersnip en grote weerschijnvlinder. Hier is het doel om aaneengesloten natuurgebieden te creëren met goede verbindingszones.

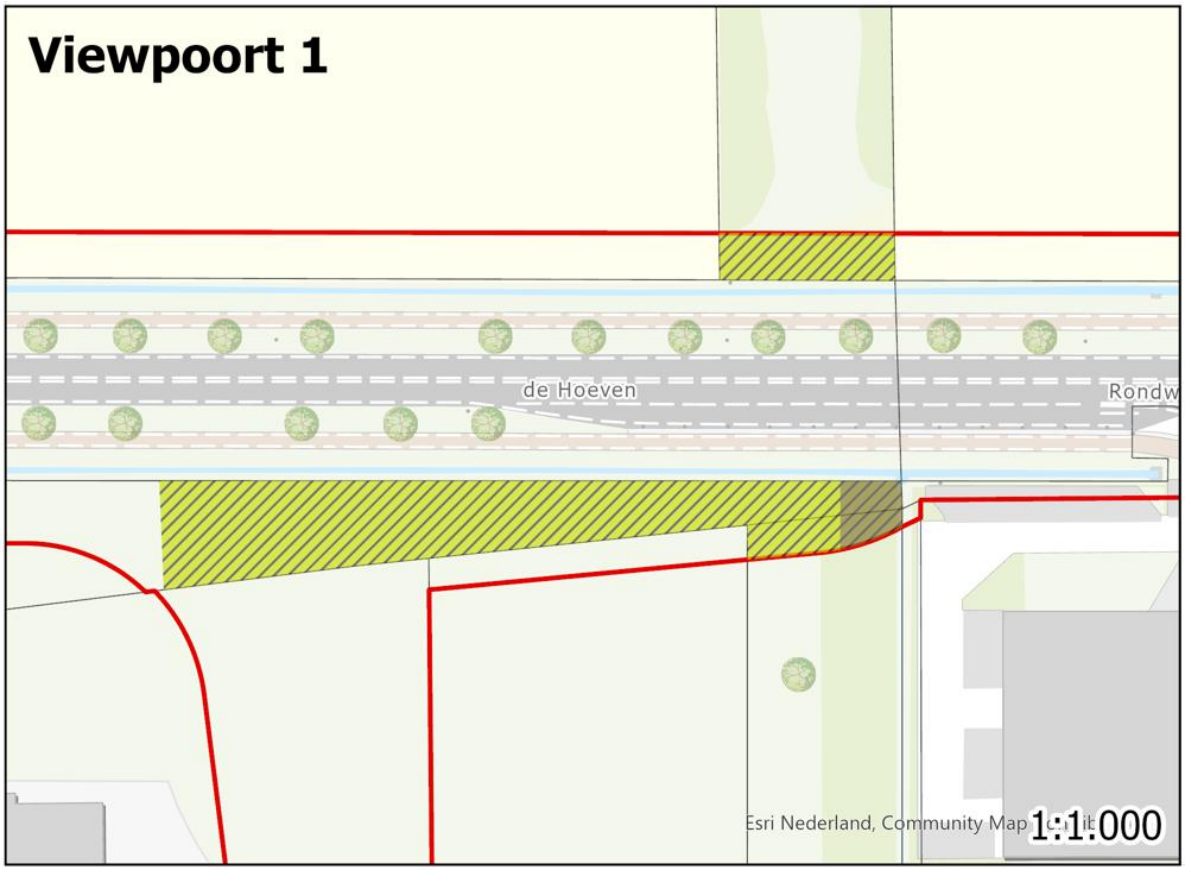
De waarden voor het NNB bij het plangebied zijn gericht op de beekdalen als verbindingszone. Het doel is ontwikkeling van brede natuurzones langs de beek voor de migratie van amfibieën, dagvlinders, bosvogels en kleine zoogdieren. Deze zones bestaan overwegend uit ruigte- en moerasvegetaties met hier en daar struwelen en loofbosjes.

4.2.3 Effectbeoordeling

De ontwikkeling pakt de knelpunten aan van de N284. Het ruimtebeslag valt veelal binnen het huidige wegvak. Er is in de gebruiksfase bijvoorbeeld geen sprake van een toename in verstoringsfactoren als geluid, licht en het voornemen tast de waterhuishouding, kwaliteit van bodem, landschapsstructuur en belevingswaarde van het NNB niet aan. Hierdoor zijn effecten van de meeste verstoringsfactoren op de aanwezige wezenlijke kenmerken en waarden op voorhand uitgesloten.

Wel zorgt de ontwikkeling van de aansluiting bij industrieterrein de Sleutel (deeltraject 3) en de beekdalpassage (deeltraject 10) voor ruimtebeslag in het NNB. Gezien het voornemen niet leidt tot additionele verstoringsbronnen is alleen het ruimtebeslag dat benodigd is voor de ontwikkeling beoordeeld. Andere effecten op NNB buiten het plangebied blijven gelijk ten opzichte van de huidige situatie.

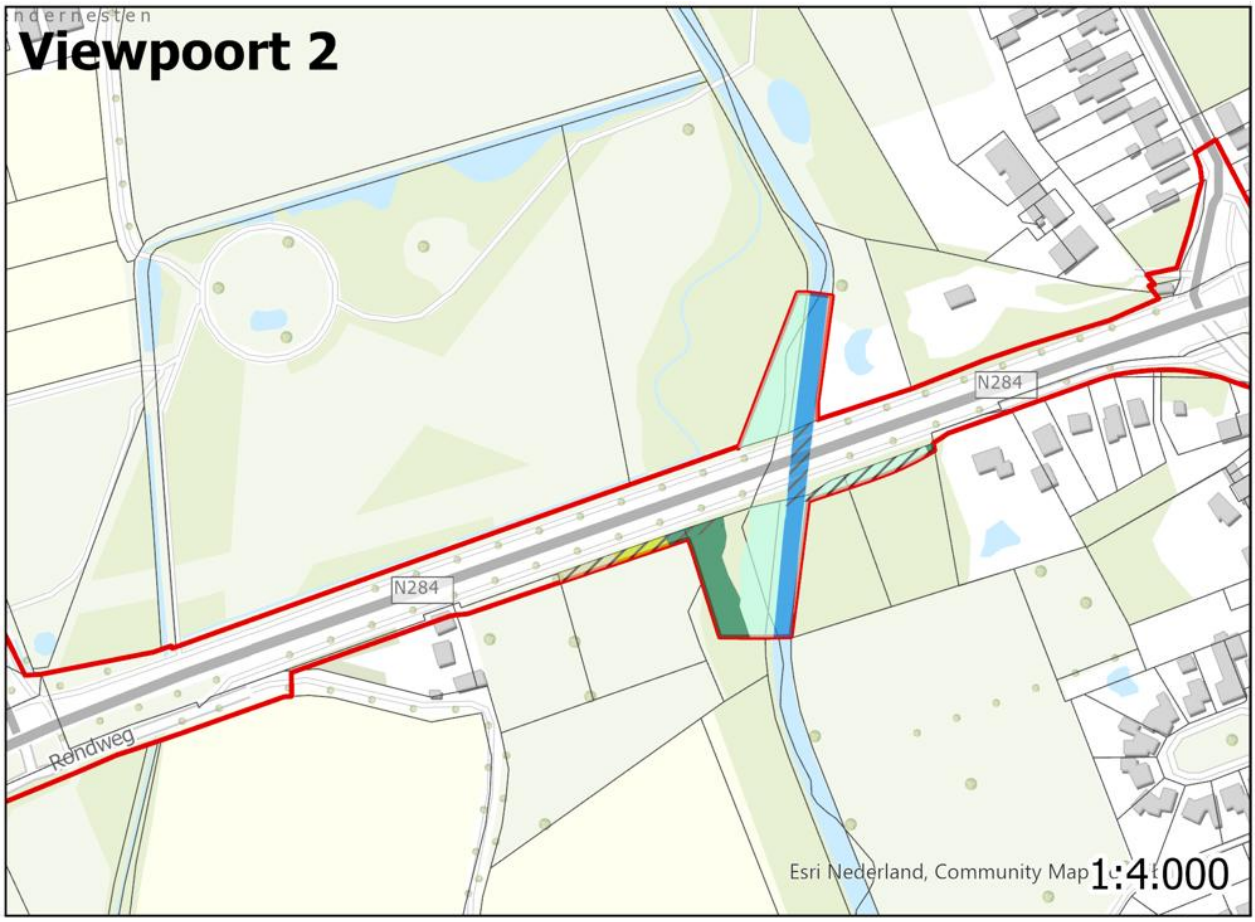
Deeltraject 3
Binnen het plangebied bij deeltraject 3 valt 94 m^2 N16.04 vochtig bos met productie en 1.203 m^2 aan N12.02 kruiden- en faunarijk grasland. Dit deel van het NNB maakt ook onderdeel uit van een ecologische verbindingszone.

Figuur 4-1 Ruimtebeslag NNB in deeltraject 3, zie figuur 4-1 voor legenda

Aanleg- en gebruiksfase
Bij deeltraject 3, bij de nieuwe aansluiting bij De Sleutel, gaat het om permanente aantasting van NNB, omdat dit in de aanlegfase verdwijnt en in de nieuwe situatie niet kan terugkomen door het voorziene wegdek en fietspad. Door de realisatie van een nieuw kruispunt met opstelstroken wordt daarnaast de barrière bij de verbindingszone vergroot. Dit heeft een negatief effect op migrerende zoogdieren, vleermuizen, insecten en vogels die gebruikmaken van deze zone. Als koppelkans is onderzoek gedaan naar het aanleggen van een faunapassage voor kleine zoogdieren en amfibieën in de EVZ nabij de Hoeven 26. Op basis van het onderzoek is gebleken dat een faunapassage op deze plek positief bijdraagt aan de functie van de EVZ als onderdeel van het NNB. Er komt een faunapassage om de EVZ aan de noord- en zuidzijde van de weg met elkaar te verbinden. Zo verkleint het effect van de barrièrewerking van de weg.

Deeltraject 10
Het ruimtebeslag bij deeltraject 10 beslaat 110 m^2 N00.01 nog om te vormen landbouwgrond naar natuur (inrichting), 2.335 m^2 N03.01 beek en bron, 150 m^2 N12.02 kruiden- en faunarijk grasland, 166 m^2 N12.05 kruiden- of faunarijke akker, 5.426 m^2 N14.01 rivier- en beekbegeleidend bos en 1.894 m^2 N15.02 dennen-, eiken- en beukenbos.

Figuur 4-2: Ruimtebeslag NNB in deeltraject 10

Aanlegfase
Dit deels tijdelijke ruimtebeslag bij deeltraject 10 zorgt voor een tijdelijk negatief effect op de wezenlijke kenmerken en waarden van het gebied, gezien bomen worden gekapt, oeverzones worden aangetast en de beek wordt verlegd. Dit gebied is van belang voor doelsoorten als gladde slang, eekhoorn, vleermuizen,

kleine marterachtigen en broedvogels als verblijfplaats of als migratieroute. Het uiteindelijke doel van de ontwikkeling is echter ook om deze zones te behouden en waar mogelijk te versterken. Voor de realisatie van de beekdalpassage moet het NNB echter worden aangetast. De precieze werkwijze is nog niet bekend. Daarom is uitgegaan van de projectgrens. Eventuele tijdelijke aantasting en benodigde compensatie ten gevolge van de uitvoering dienen tijdens de voorbereidingen van de uitvoering bekeken te worden.

Gebruiksfase
Ter plaatse van de Groote Beerze, is in de eindsituatie een positieve impact op het NNB doordat hier een beekherstel gaat plaatsvinden. De huidige beekloop wordt gedempt en er komt een nieuwe meanderende beekloop. Dit beekherstel is bedoeld om de ecologische waarden en kenmerken van het NNB juist te versterken. Na de ontwikkeling ontstaat hier een natuurlijkere beekloop. Ook kunnen hier in de nieuwe situatie de aanwezige beheertypen weer terugkomen. Wanneer de aanlegwerkzaamheden zijn afgerond moeten de waarden van de natuurtypen zich nog ontwikkelen.

Gezien er wel sprake is van beheertypen met een lange ontwikkelingstijd die -tijdelijk- vernietigd en/of extra verstoord worden door het voornemen en er sprake is van verlies van kenmerken en waarden dient het vernietigde areaal wel deels te worden gecompenseerd.

4.3 Compensatieopgave

Gezien er areaalverlies is van beheertypen binnen het NNB, dient dit areaal te worden gecompenseerd. Gezien het voornemen niet leidt tot additionele verstoringsbronnen is alleen het ruimtebeslag dat benodigd is voor de ontwikkeling opgenomen in de compensatieopgave. De omvang van de compensatie is minimaal gelijk aan de omvang van het vernietigde of verstoorde areaal, maar de omvang wordt verder bepaald door de ontwikkeltijd van de aangetaste natuur, conform de volgende uitgangspunten:

a) natuur met een ontwikkeltijd van 5 jaar of minder: geen toeslag;
b) tussen 5 en 25 jaar te ontwikkelen natuur: toeslag van 1/3 in oppervlak;
c) tussen 25 en 100 jaar te ontwikkelen natuur: toeslag van 2/3 in oppervlak;

Kruidenrijke graslanden en akkers kunnen een ontwikkeltijd hebben van zowel 0-5 als 5-25, afhankelijk van de kwaliteit[1]. Gezien het hier gaat om beheertypen in vrij intensief beheerde graslanden langs een N-weg die daardoor minder hoge kwaliteit hebben is gerekend met een compensatiefactor van 1.

Deeltraject 3
Ter plaatse van de nieuwe toegangsweg naar De Sleutel wordt een klein deel van het NNB aangetast. Langs de weg is ruimtebeslag van N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland (1.203 m^2) en N16.04 Vochtig bos met productie (94 m^2).

Tabel 4-1: Compensatieopgave per natuurbeheertype bij deeltraject 10

Natuurbeheertype	Oppervlakte	Permanente/tijdelijke aantasting	Ontwikkeltijd	Compensatiefactor	Opgave
N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland	1.203 m²	Permanent	0-5	1	1.203 m²
N16.04 Vochtig bos met productie	94 m²	Permanent	25-100	1,67	157 m²

Het kruiden- en faunarijk grasland dient elders gerealiseerd te worden. Er is gekozen om dit grasland te compenseren samen met de bostypen en ter plaatse van de nieuwe wegberm weer te laten ontstaan. Door de lange ontwikkeltijd van vochtig bos met productie geldt dat er 157 m² vochtig bos met productie moet

1 *https://geodata.gelderland.nl/bestanden/Geo-teksten/Portal/Natuurregels_in_Gelderland/Bijlage_Ontwikkeltijd_natuurbeheertypen.pdf*

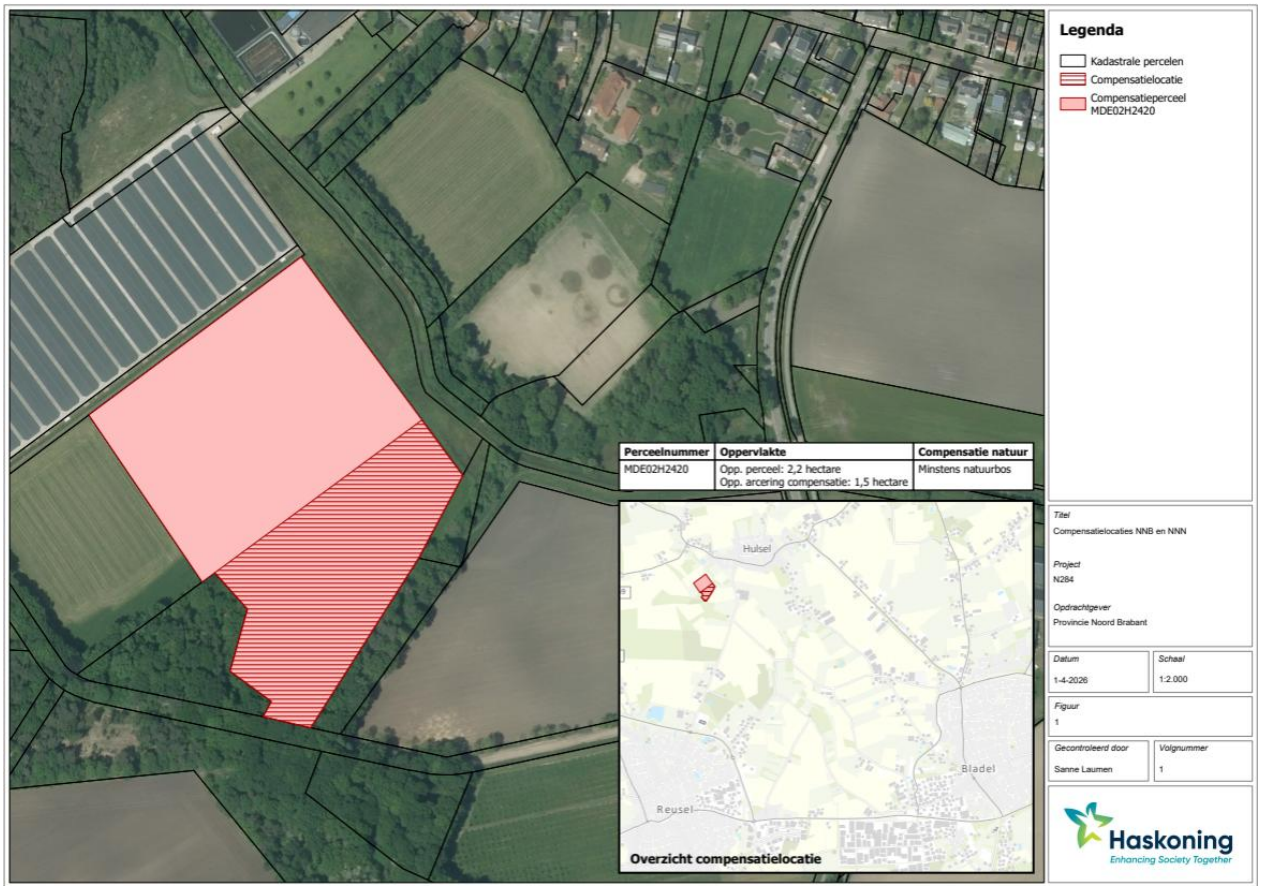
worden gecompenseerd. Dit kan echter niet op dezelfde locatie worden uitgevoerd vanwege de weg en het fietspad en dient dus elders gerealiseerd te worden.

Deeltraject 10
De ontwikkeling van de nieuwe beekloop zorgt voor ruimtebeslag in het NNB. Dit betreft vrijwel enkel tijdelijke aantasting. De compensatie voor het verleggen van de beek vindt ter plekke plaats door de nieuwe beekloop. Deze zal weer meer gaan meanderen waardoor de wezenlijke kenmerken en waarden worden versterkt. De kruiden- en faunarijke beheertypen kunnen niet op dezelfde plaats weer worden gerealiseerd door de aanleg van de watergang en dienen elders te worden gecompenseerd. De bostypen kunnen veelal weer ter plaatse worden gecompenseerd, maar niet overal. Gezien de lange ontwikkeltijd van bostypen (25-100 jaar) is ook voor de tijdelijke aantasting compensatie noodzakelijk. Dit resulteert in een compensatieopgave van bostypen van 3572 m^2.

Tabel 4-2: Compensatieopgave per natuurbeheertype bij deeltraject 10

Natuurbeheertype	Oppervlakte (m^2)	Permanente/tijdelijke aantasting	Ontwikkeltijd	Compensatiefactor	Opgave (m^2)
N00.01 Nog om te vormen landbouwgrond naar natuur (inrichting)	110	Tijdelijk	0-5	-	-
N03.01 Beek en Bron	1796	Tijdelijk	5-25	1,3	2335
N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland	159	Permanent	0-5	1	159
N12.05 Kruiden- of faunarijke akker	166	Permanent	0-5	1	166
N14.01 Rivier- en beekbegeleidend bos	2803	Tijdelijk	25-100	0,67	1878
N14.01 Rivier- en beekbegeleidend bos	446	Permanent	25-100	1,67	745
N15.02 Dennen-, eiken- en beukenbos	944	Tijdelijk	25-100	0,67	632
N15.02 Dennen-, eiken- en beukenbos	190	Permanent	25-100	1,67	317

Voor de compensatie van het ruimtebeslag van de ontwikkeling van de N284 op beheertypen zijn in samenspraak met de provincie compensatiegronden aangewezen. Hierin is de compensatie van de bostypen voorzien. Er is gekozen om te compenseren binnen het kadastrale perceel MDE02-H-2420, dat circa 3,7 ha groot is. Dit sluit aan op bos uit het NNB (Droog bos met productie N16.03). Hiermee worden gronden buiten het Natuurnetwerk Brabant omgevormd tot bos N15.02 Dennen-, eiken- en beukenbos en aan het NNB toegevoegd. De compensatiegronden zijn gelegen op zandgronden. Dit type bos komt voor op zandige bodems, maar kan ook voorkomen op vochtige bodems. Op vochtigere plaatsen is vaak ondergroei met pijpenstrootje aanwezig. Dit heeft een hogere natuurwaarde dan productiebos. Daarom worden de productiebossen ook gecompenseerd met N15.02 Dennen-, eiken- en beukenbos. Het te compenseren deel N14.01 Rivier- en beekbegeleidend bos kan grotendeels terugkomen ter plaatse van de nieuwe beekloop en wordt deels gecompenseerd als dennen-, eiken- en beukenbos. Er resteert een opgave van 159 m^2 N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland, 166 m^2 N12.05 Kruiden- of faunarijke akker en 3572 m^2 bostypen. Het compensatieperceel is groot genoeg om deze opgave te realiseren.

Figuur 4-4: Locatie compensatiegronden. Zuidelijk perceel is voorzien als compensatiegrond met N15.02 Dennen-, eiken- en beukenbos

5 Conclusie

Het voornemen leidt tot ruimtebeslag op Natuurnetwerk Brabant. Het betreft een tijdelijke en kleine permanente aantasting van verschillende beheertypen. Binnen het plangebied kan een groot deel van deze natuurbeheertypen terugkomen. Daarnaast is compensatie voor het areaal dat niet kan terugkomen voorzien in een compensatieperceel grenzend aan het NNB, nabij de projectlocatie waar N15.02 Dennen-, eiken- en beukenbos terugkomt. Dit in combinatie met de compensatie binnen het projectgebied zorgt uiteindelijk voor een positief effect door uitbreiding van de NNB. In een compensatie- en mitigatieplan dienen de boven genoemde compensatiemaatregelen verder uitgewerkt te worden zodat de waarden die verdwijnen door ruimtebeslag ook met dezelfde kwaliteit worden gecompenseerd.